

GYMNÁZIUM PŘÍRODNÍ ŠKOLA O.P.S.

Skautské výchovné metody

... a největší problémy skautingu

Adam Weiner

14.3.2016

Vedoucí práce: František Tichý

Věnováno

Vlčatům z družiny Tessiandr a mým věrným spolu-vedoucím a přátelům

Karlovi Malcovi a Jakubovi Strakovi.

Obsah

Úvod	1
Cíle	3
Metodika	4
Výsledky	5
Největší problémy skautingu	5
Nábory a spolupráce	6
Metody pro motivaci dětí ve věku 12-15 let	7
Rozvoj organizačních a vůdcovských schopností.....	8
Můj názor	10
Doporučení pro budoucí vedoucí dětí 12- 15 let.....	11
Závěr	12
Poděkování.....	13
Zdroje a odkazy	1
Přílohy	2

Úvod

Od svých sedmi let chodím do Skautu, konkrétně do skautského střediska s názvem Radost. Když jsem byl dítětem, myslím tím věk v rozmezí 7-10 let, skaut byl pro mě zafixován jen jako obyčejná zájmová aktivita, stejně tak důležitá jako například gymnastika nebo divadelní kroužek, ale po čase, někdy v době dospívání, jsem dospěl k názoru, že Skaut je něčím mnohem bohatším. Je to životní styl a lidi v něm tvoří můj druhý domov ! Upřímně si ale řekněme, že bych k tomuto názoru nedošel bez něčí pomoci. Pomoci našich vedoucích.

Puberta (věk 12-15) je velice složité období pro každého. Člověk hledá sám sebe, svojí vnitřní identitu a místo, kde se cítí být milován a respektován takový, jaký je, bez jakékoliv přetvářky. A k tomu používá občas dost neortodoxní metody a výrazy typu...debile, kreténe atd., aby tak zjistil, kdo nalezne jeho pravé „já“ a dokáže ho ocenit.

Těchto neortodoxních výrazů se ale mnoho lidí děsí a odsuzují lidi, kteří tak mluví. A je zklamáním, že jsou to často i lidé pracující s dětmi. Myslí si, že adolescentní mládež udolají svojí nucenou autoritou, kterou získali ve chvíli, kdy byli jmenováni hodností vedoucího, učitele, družináře nebo dospělého. Když jsou pak adolescenti neustále bombardováni příkazy, tak nejen, že se ještě více uzavrou do sebe a jejich výrazy budou o to horší, ale navíc utečou, někam, kde najdou, co hledají, například jiné aktivity jako je sport. Druhou možností je, že zaútočí.

Tento problém máme v tuto chvíli i v našem středisku v chlapecké polovině. Vedoucí, kteří mají na starosti výchovu skautů (což jsou chlapci přesně v období puberty), neumí používat metody, které by rozvíjely jejich osobní růst a vůdcovský a organizační potenciál. Neustále s nimi jednájí jako s malými dětmi, které se musejí stále hlídat. Krom toho neumí tolerovat jejich slovní výrazy, a proto je neustále trestají a vyhazují ze střediska. Je samozřejmé, že to kluky dusí a cítí se tím být ponižováni. Kde je ta šance? Ta důvěra? Které se dostávalo za mých skautských časů.

Zas na druhou stranu moc dobře chápu, jelikož i moji rodiče pracují s takovými dětmi, že práce s touto věkovou kategorií je těžká a lidi, kteří s nimi pracují, bychom měli obdivovat, byť už jen za snahu a za znovu se opakující nadšení z práce.

Proto jsem se rozhodl zjistit, jak se s tímto těžkým výchovným úkolem vypořádávají vedoucí z jiných středisek. Koho jiného oslovit než budoucí nebo současné vedoucí, které jsem nedávno potkal.

Cíle

Mým cílem je zdokumentovat, jak vybraná junácká střediska v České republice řeší problematiku výchovné a organizační práce. A jaké největší problémy ve své práci vidí. Zaměřil jsem se hlavně na tři oblasti.

- První z nich je spolupráce skautských středisek se školami. Jak často dělají skautská střediska nábor nebo jestli střediska připravují programy pro školy.
- Druhá oblast se věnovala dětem ve věku dvanácti až patnácti let, konkrétněji metodám použitým k motivaci pro vstup do Skautu. V dnešní době mají obrovskou nabídku hudebních a sportovních kroužků, které jsou pro ně často přitažlivější než skaut.
- Poslední oblast úzce souvisí s oblastí předchozí a zabývá se tím, jaké se používají ve středisku metody pro rozvíjení vůdcovských a organizačních schopností u dětí, aby se jednou mohly stát další generací skautských vedoucích.

Na základě těchto zjištění bych rád vytvořil doporučení pro skautské vedoucí a rádce.

Metodika

Rozhodl jsem se pro metodu dotazníků s otevřenými otázkami, které jsem vytvořil za pomoci vlastních zkušeností, internetu a na základě konzultace se svým vedoucím práce. Vybral jsem si je kvůli možnosti rozsáhlejších odpovědí, které mi umožnily zjistit co nejvíce metod, problémů a zkušeností s jejich podrobným popisem.

Dotazník má celkově šest otázek. První dvě se zabývaly tématem náborů a spolupráce s městem. Následující otázka se týkala největších problémů skautingu. Další otázky byly věnovány metodách výchovné práce. Nejdříve motivaci dětí ve věku 13-15 let k setrvání ve skautském oddíle a potom metodám, které u dětí rozvíjejí organizační a vůdcovské schopnosti. Na závěr dotazníku mohli respondenti doplnit nebo otevřít nová témata, ale také mluvit o svých pocitech. Dotazníky naleznete v příloze.

Následně jsem dotazníky rozeslal přes sociální sítě současným i budoucím vedoucím z dvanácti oddílů z různých míst České republiky. Ti mi posléze posílali vyplněné dotazníky zpět. S několika z nich jsem udělal i osobní rozhovor. Rozhovory se odehrávaly v Praze na jimi určeném místě. Rozhovory jsem (až na výjimky) nenahrával, většina dotazovaných s nahráváním nesouhlasila. Proto jsem si jen zapisoval důležité poznatky, které mě zaujaly.

Zajímal mě také pohled dané věkové skupiny, a proto jsem vytvořil další dotazník, ve kterém byly otázky typu: jaké vztahy máte s vedoucími nebo co vás nejvíce motivuje k chození do Skautu. Tento dotazník jsem následně rozeslal 5 skautům. Většina z nich byla z našeho střediska, protože právě oni jsou důvodem, proč jsem začal tuto práci dělat. Tento pohled byl však čistě pro osobní potřebu a nikterak se tedy neobjevuje v mé práci.

Po ukončení dotazníkové fáze jsem odpovědi následně shromáždil a vyhodnotil. Z výsledků jsem napsal závěrečnou zprávu a posléze doporučení pro vedoucí.

Výsledky

Celkově jsem oslovil 12 oddílových vedoucích ze středisek z různých koutů České republiky, konkrétně pak z Plzně, Berouna, Českých Budějovic, Vyškova u Brna, Uherského Brodu, Jaroměře, Brna a Prahy, které jsem potkal na čekatelském kurzu, Pračolek. Tento kurz se konal ve Starkoči, odkud jsme pak putovali po Královéhradeckém kraji. Další zastávkou byl letní tábor, který byl v blízkosti Uhlířských Janovic. Tábor trval deset dní a náš závěrečný ceremoniál probíhal v Nymburku na skautské základně „Tortuga“. Odkaz na tento kurz naleznete dole v kapitole odkazy. Všichni respondenti byli ve věkové kategorii 18-25 let a odpověděli mi na všechny otázky.

Nyní si můžete přečíst, jaké výsledky mi z odpovědí vplynuly. Na začátku bych rád otevřel jedno téma, které sice nebylo přímo mým cílem, ale během mé práce jsem na toto téma stále narážel a z odpovědí i reflexe mých zkušeností mi vplynulo jako důležité. Později jsem si uvědomil, že je kořenem celé mé práce. Jsou to největší problémy skautingu.

Největší problémy skautingu

Vedoucí se obecně shodli na třech tématech, o kterých budu psát v následujících kapitolách, kde budou však vidět, jak už jsem zmínil, pouze jako kořeny problémů.

Tradice vs. Inovace je první věcí, kterou dotazovaní vedoucí považují za největší problém. S tím se následně pojí hned druhý největší problém a to je střet hodnot, což pak přechází v rivalitu a boje.

Mnoho dotazovaných vedoucích mluvilo o střetu v rámci střediska, kde každý z nich ideu skautingu vidí trochu jinde a jinak, následně to po svém předává dětem. Vedoucí, ale i děti, pak mají konflikty ohledně toho, kdo je více skautem a proč. Prou se, který z nich má vlastně pravdu a co je vlastně správně. Vytváří to jakousi propast, jak mezi dětmi, tak i mezi vedoucími. U vedoucích je to mnohem větším problémem, jelikož u dospělých se názor mění značně hůře.

Úplně tentýž problém ale můžeme samozřejmě nalézt i v celostátním měřítku, kdy mezi sebou soupeří jednotlivá střediska o to, kdo je více skautský nebo kdo má lépe vychované děti. V podstatě to pak zapříčiňuje elitářské chování, které si vybuduje na

ochranu. Tímto chováním pak ale nepůsobí jen na jiná střediska, ale i na všechny lidi okolo.

Poslední problém je zřejmý, ale velice důležitý, a tím je čas. Skauting je neuvěřitelně časově náročný. Vedoucí neustále vymýšlejí program nebo výpravu, či například organizují akci na úklid klubovny. Většinou tak přijde rozhodování pro všechny vedoucí, jestli je pro ně skauting tak cenný, aby pro něj obětovali čas na úkor učení do školy nebo zařizování si brigády.

Nábory a spolupráce

Na toto téma byly názory dost odlišné, ale z celkového dojmu vyplynulo, že střediska už nábory ve školách moc neorganizují, maximálně rozdávají letáčky na začátku školního roku. Co se týče nějaké větší motivace, programu nebo prezentace za účelem „nalákání“ dětí do Skautu, ty už v současné době střediska téměř neorganizují. V nižší věkové kategorii mají dětí dostatek a ve vyšší věkové kategorii bývají neefektivní. Dalším problémem je, že v některých střediscích berou už jen děti bez fyzického či psychického postižení. Berou takové, které půjdou společně v jedné linii s ostatními a nebudou přítěží pro ostatní.

Výjimkou je ale středisko z Vyškova, které dělá nábor, ale jen na jedné škole a pak středisko v Uherském Brodu, které dělá nábor jen pro děti ve věku 6-10 let. Ať již střediska nábory dělají či ne, hodně vedoucích se mi svěřilo s tím, že mají málo dětí ve věkové kategorii 12-15 let. U některých se to týká dívek, ale u valné většiny je to spíše problémem v chlapecké části. Naopak mají velmi mnoho dětí ve věku 7-10 let, což je ve Skautu kategorie vlčat a světlušek.

Kromě náborů jsem se ptal i na spolupráci se školou. Středisko v Praze s názvem Stovka je jediné dotazované středisko, které nějakým způsobem spolupracuje se školami. Pořádají besídky, na které si mohou skauti ze Stovky připravit program pro děti. Jinak se školou už nikdo nespolečně pracuje, ani to v nejbližší době nemají střediska v plánu.

Co spolupráce s městem, většina z dotazovaných buď nespolečně pracuje vůbec, nebo spolupracuje jen velice málo (držení vlajky na městské akci). Našel jsem ale i výjimky, například středisko 5. květen v Plzni, které spolupracuje sice jen s jednou plzeňskou městskou částí, ale zato velice aktivně. Připravují například program pro děti v rámci

plzeňské akce Pohádkový les nebo mají stánek na dalších akcích (Apriliáda, Bambiriáda nebo Doubravické dny). Často spolupracuje s městem ale i středisko z Uherského Brodu, město jim poskytlo zdarma klubovnu a skauti náhradou pomáhají s údržbou městského parku. Dále dostávají dotace na pořádání různých akcí v rámci města.

Místo spolupráce s městem se ale střediska snaží alespoň spolupracovat s neziskovými organizacemi. V tom případě se zúčastňují např. Květinového dne nebo akce Postavme školu Africe. Dále také některá střediska (jako je to z Vyškova) pomáhají při přípravě programů na různých kurzech pro budoucí vedoucí či rádce (např. již zmíněný kurz Pračolek nebo vůdcovský kurz Polojasno).

Metody pro motivaci dětí ve věku 12-15 let

Zvlášť v tomto věku dětí záleží především na osobnosti vedoucího. Všichni respondenti si myslí, že je důležité, aby vedoucí této věkové skupiny sami věřili v to, co dětem chtějí předat a naučit je. Měli by být svým způsobem „free“, „cool“ nebo „in“. Je úplně zbytečné si u této věkové skupiny snažit vynucovat respekt. Je velice důležité uvědomit si individualitu každého mladého člověka. Ke každému dítěti se musí vedoucí chovat jinak, podle toho jaký je, ale zároveň je důležité, aby děti dokázaly pracovat v týmu.

V pubertálním věku se děti neustále proti něčemu bouří nebo něco nesnáší. Je také zajímavé, že mnoho vedoucích si myslí, že jednou z metod, která nejvíce stmeluje kolektiv je společný nepřítel. Je to metoda, o které se ale nemluví. Nemusí to být zrovna člověk, ale může to být například zážitek, který je způsobem nebezpečný a ohrožuje jejich život. Tím se dostáváme k další metodě a to je metoda dostat je za hranice jejich komfortní zóny. Příkladem je hra, kterou naše středisko organizovalo před pěti lety pro skauty a při které museli plavat v oblečení a s batohem přes rybník. Je pravdou, že po tomto zážitku všichni nadávali a stěžovali si, ale po ústupu emocí a následném přehodnocení si uvědomili, že je to každopádně stmelilo a že to je jeden ze zážitků, na který rádi vzpomínají. Heslo „Zážitek nemusí být kladný, ale musí být silný“ je zde uveden do praxe a funguje.

Další uváděné metody se zakládaly vždy na bohatém a akčním programu, ale typově se dají rozdělit do tří skupin.

První z nich byla nejvíce konzervativní a pracovala s tradicemi skautingu. Do této skupiny spadá program většiny středisek a vychází z používání tzv. Stezky. Stezka je soubor úkolů z různých skautských a historických dovedností a znalostí. Dělí se podle náročnosti úkolů, spadám např. zapalování ohně sirkami, ne zapalovačem nebo vyřezávání ze dřeva. Skauti tak získávají cenné schopnosti do života. Pro mnohé skauty je Stezka jen nutnou cestou ke slibu, ale pro některé je Stezka „cestou, která je cílem“, která jim slouží jako motivace k angažování se ve Skautu.

Druhá skupina byla naprostým opakem a snažila se o odpoutání od tradic a zásad a dělat si věci po svém. Takovým střediskem je např. středisko 4 Radost a naděje z Berouna a většina roverských nebo rangerských oddílů či družin z České republiky, které např. místo schůzky v klubovně jdou na pivo do hospody. V rámci své cílové skupiny uvedu návštěvu lasergame místo programu v přírodě a výměnu kroje jako oficiálního oblečení za skautská tílka. Tato skupina pracuje především s moderním světem a s tím, co je dnes v módě. Většina dětí ve věku 12-15 let má tyto metody více v oblibě.

Poslední skupinou je kombinací obou předchozích a snaha o jejich skloubení. Používají se zde inovativní nápady, ale s tradicemi či zásadami skautingu, jako s kořenem dané aktivity. O tuto metodu spousta vedoucích usiluje, ale většinou se nakonec přikloní k modernějším věcem, protože nás k tomu nynější svět tlačí.

Rozvoj organizačních a vůdcovských schopností

Ted' se dostáváme k oblasti, která pro mě byla samostatnou kapitolou a je klíčová k motivaci a udržení dětí ve věku 12-15 let ve skautingu. Mluvím tu o rozvíjení vůdcovských a organizačních schopností neboli o přenechání zodpovědnosti. Děti poznají svět z úplně jiného pohledu. Rozvíjí to totiž jejich osobnost ve všech směrech.

Někteří vedoucí jsou toho názoru, že děti jsou v tomto věku moc mladé a byl by to na ně příliš velký tlak. Proto jim nedovolují pomáhat, natož vést, jakýkoliv program nebo skupinu, ať už je skupina stejné věkové kategorie nebo mladší.

Ostatní používají hlavně dvě metody, které na sebe navazují. První, která by se dala považovat za vnitřní a také za prvotní krok, se děje v rámci oddílu či střediska. Vedoucí nechají děti vést nebo připravovat hru nebo i celý program na schůzkách,

výpravách nebo táboře pro mladší věkové kategorie (vlčata a světlušky), ale ze začátku hlavně pro děti ze své družiny nebo oddílu. Dochází tak k rozvíjení vůdcovských a organizačních schopností a k celkovému utužení kolektivu družiny. Po takovéto zkušenosti přichází druhá metoda.

Druhá metoda je dá se říci vnější. Děti jsou posílány na různé rádcovské kurzy, kde se seznamují s novými lidmi, debatují o různých skautských problémech a ujasňují si, jakými vedoucími by chtěli v budoucnosti být a jaké metody by při výchově chtěly preferovat. Po ukončení kurzu se děti stávají rádci a už opakovaně pomáhají při schůzkách buď mladších, nebo stejně starých dětí (družin, oddílů). Všechny tyto kurzy jsou celostátní, což znamená, že se do nich může přihlásit kdokoliv z hnutí Junáka v omezeném věku a počtu, což si určují sami vedoucí kurzů. V kurzech většinou vystupují jako lektoři, dlouhodobí vedoucí, kteří mají už spoustu zkušeností. Příkladem je rádcovský kurz WOOKNO nebo Prométheus. Existují ale i střediska, která si dělají takové kurzy samy pro sebe. Takovým je již zmíněné středisko z Plzně.

Webové stránky, na kterých najdete seznam rádcovských kurzů Junáka, jsou uvedeny dole v odkazech.

Můj názor

S největším problémem bych naprosto souhlasil s respondenty. I podle mě je největším problémem střet hodnot a téma Tradice vs. Inovace. Mám tento názor hlavně z důvodu osobní zkušenosti. Co se týče času, já osobně skauting nepovažuji za největší problém. Chápu, že pro některé lidi je skaut velice časově náročný a ubírá, tak čas pro jiné věci, které by dělali raději, ale v mých očích je skauting můj život a věc, která mi přináší smysl života.

Nábory jsou podle mého názoru v tuto chvíli naprosto zbytečné, protože děti ve věku 12-15 let nezaujmou a mladších dětí je dostatek. Naopak spolupráce se školou a s městem mi připadá velice podstatná, jelikož tím středisko dává okolnímu světu najevo, že je vždy otevřené a přátelské. Navíc, když se střediska objeví na nějaké oblíbené akci jako je například Mezi ploty, lidé většinou hned ztratí předsudky.

Co se týče mých metod, pracuji spíše s těmi inovativními. Jsem člověk, kterému přesně jde více o to, aby skauting děti bavil než o skautské tradiční dovednosti. Náší družinu vedeme tři, protože věříme ve vyváženost. Každý nás zastává nějakou roli, podle toho, v jakou metodu pro motivaci dětí věříme. Tato metoda rozdělení rolí je podle mého názoru velice efektivní. Jednak každý vedoucí učí to, v co sám věří a současně si děti samy vyberou, jaká metoda je nejvíce oslovila. Většinou tak nesnášejí protikladnou metodu a s ní spojeného vedoucího. Tím se dostáváme i ke společnému nepříteli.

Vůdcovské a organizační schopnosti by se měly rozvíjet už odmala. Myslím, že v dnešním světě se s lidmi skoro celý život jedná jako s malými dětmi, jako kdyby nic neuměli. A jejich chvíle přijde, až když odejde starší generace. Proto by měli dostat šanci, alespoň ve skautingu. Kurzy pro rádce mi připadají skvělé, co se týče zážitků a zkušeností v sociální oblasti. Seznámení s dětmi z úplně jiné části republiky je velice obohacující. Ale samotné kurzy určitě nestačí. Podle mého názoru jsou určeny pro děti, které už nějakým způsobem pomáhaly s hrami nebo s programem pro mladší nebo stejnou věkovou kategorii.

Doporučení pro budoucí vedoucí dětí 12- 15 let

Zjistil jsem, že při práci s touto věkovou kategorií musí mít člověk především víru v děti, které vede a v to, co dělá. Zažije totiž časy, které budou zlé, někdy až dokonce k nevydržení. Ale když vytrvá, přijdou časy, které mohou být nejšťastnějšími chvílemi v jeho životě. Děti ve věku 12-15 let mohou být vašimi přáteli, lidmi, kteří vám vždy poradí a podpoří vás, protože někde pod všemi maskami a nevrlym přístupem se skrývá talentovaný a inteligentní člověk, který si zaslouží vaši důvěru a poznání jeho pravé osobnosti. Zároveň ale budou vaším největším problémem, protože budou bránit a všemožně zakrývat náklonnost. Budou se snažit vás ranit a ponížit, jen aby si udrželi výhodu nad vámi.

Následně v bodech:

- 1) **Důvěra**- k dětem
- 2) **Individualita**- *poznání osobního života, vlastností a schopností každého dítěte, které vedete.*
- 3) **Víra** – *v práci, kterou děláte i v to, co děti učíte.*
- 4) **Tolerance**- *k špatnému chování. Uvědomění si, že takové to věci jsme dělali i my.*
 - *Jiných názorů, ať už je to od dětí či vedoucích.*
- 5) **Odvaha**- *nebát se přiznat vlastní chybu, ale zároveň nebát se být přísný, když je třeba.*
- 6) **Snaha**- *hledat střed mezi Inovace vs. Tradice*
 - *O spolupráce s ostatními oddíly, středisky, školami i městem*
- 7) **Rozvíjení vůdcovských schopností již od mladého věku.**
- 8) **Srovnání si vlastních cílu a preferencí životě. Odpovědět si na otázku: Co mi přináší skaut do života?**

Závěr

Celkové zjištění ohledně náborů prokázalo, že v dnešní době, je dětí ve věku 6-10 let, hlásících se do skauta dost, a proto není zapotřebí pořádat jakékoliv náborů. Co se týče věkové kategorie, o kterou jsem zajímal, vyplynulo, že náborů podle dotazovaných vedoucích na věk 12-15 nezabírá, a proto není nutno je dělat.

Co se týče výchovných metod zjistil jsem, že respondenti používají spíše inovativní metody, ale věří, že by výchova měla být vyvážená, co se týče tradic a inovací. Problém, však nastává s časem. Náš svět se posouvá a tlačí nás k inovativním věcem.

Rozvíjení organizačního a vůdcovského potenciálu střediska řeší za pomocí kurzů, ve kterých se poprvé děti ve věku 12-15 let podívají za hranici svého střediska a naučí se první základy vedení.

Z celkových výsledků mám velikou radost, avšak doufal jsem však, že zjistím něco úplně nového, co nám pomůže s výchovou našich skautů. Do budoucna mám v plánu se zajímat i o další témata jako je například skaut vs. náboženství.

Důležité, ale je, že budoucí vedoucí této věkové kategorie si musí najít vlastní cestu, která jim bude vyhovovat, a která bude zároveň vyhovovat dětem.

Dále bych chtěl říci, že ve skautingu je ještě plno dalších metod a problémů, ale i výhod, o kterých bychom mohli debatovat a rozvíjet je. Například spolupráce dívčích a chlapeckých družin. Někteří to odmítají a někteří naopak preferují. Každý z nich k tomu má své důvody, ať už jsou jakékoliv. Dalším problémem jsou pomluvy, které člověka demotivují k chození do Skautu. Demotivací jsou i neustálé narážky na peněžní ohodnocení vedoucích. Naopak výhodou je brzká vyspělost a srovnání si hodnot v životě.

Poděkování

Rád bych poděkoval Františkovi Tichému, Ondřeji Zavadilovi, rodičům, bez kterých by tato práce nevznikla. Každý z nich mi dal totiž do života jakousi zkušenost nebo radu, která mne zavedla na cestu změny světa a pomoci lidem, konkrétněji pak dětem. Bez těchto lidí bych se nikdy nestaral o problémy druhých.

František Tichý mi ukázal, že i člověk, který jde sám proti proudu, může uspět, bez ohledu na to, jak silný je proud. Stačí mu jen cílevědomost a opravdoví přátelé. Dále za to, že mi pomohl s upřesněním mých cílů a s celkovou formulací.

Ondřej Zavadil, který mě naopak naučil, že se člověk musí ohlížet na ostatní a také to, že jde být přísný a oblíbený u dětí zároveň.

Rodiče mi dali tu nejcennější věc ze všeho, šanci. Šanci stát člověkem, jakým dnes jsem, tím, že mě adoptovali a následně zapsali do Skautu.

Zdroje a odkazy

Seznam kurzů: <http://kurzy.skauting.cz/radcovske-kurzy/>

Rádcovský kurz: <http://wookno.webnode.cz/>

Rádcovský kurz: <http://prometheus.skauting.cz/>

Čekatelský kurz: <http://pracolek.parvula.cz/>

Přílohy:

Příklad dotazníku:

Kamila Buráňová

Středisko: Skauti Uherský Brod

Město: Uherský Brod

Věk: 18 let

Skaut: 12 let

1) Dělá vaše středisko náborů na školách, jestliže ne proč?

Ano, děláme, každoročně, do Vlčat a Světlušek

2) Máte nějakou spolupráci se školami nebo s městem? A jakou?

Ano, máme, dostáváme od města dotace a představitelé města chodí na naše akce. Taky neplatíme nájem za klubovnu a za to hrabeme místní park

3) Co považuješ za největší problém skautingu...

a) celkově- že se skauting tváří, jakoby byl jen pro divné lidi, kteří nic jiného neumí

b) ve vašem středisku- málo vedoucích

4) Jaké metody používáte pro udržení či dokonce nadchnutí do skauta u dětí ve věku 13-15 let?

tvoříme z družinek dobrý tým a partu, v tomhle věku tu skauti zůstávají kvůli lidem

5) Jaké metody používáte na rozvíjení organizačních a vůdcovských potenciálu u věkové kategorie 13- 15 let?

Rádcovské kurzy- přednášky od instruktorů, potom zkouška děláním velkých her pro středisko, seberozvojové poznávací programy